

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APSAUGOS NUO SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE
ĮSTATYMO NR. XI-1425 PAKEITIMO ĮSTATYMAS**

2021 m. d. Nr.
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo
Nr. XI-1425 nauja redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymą
Nr. XI-1425 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
APSAUGOS NUO SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šio įstatymo tikslas – ginti kiekvieną asmenį nuo smurto artimoje aplinkoje, dėl jo žalos visuomenei priskiriamo prie visuomeninę reikšmę turinčių veikų, nedelsiant reaguoti į grėsmę, kylančią dėl smurto artimoje aplinkoje, taikyti smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje priemonės, teikti tinkamą pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims, nustatyti institucijų bei įstaigų kompetencijas smurto artimoje aplinkoje prevencijos, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patiriantiems asmenims ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims teikimo srityje.

2. Smurtas artimoje aplinkoje yra žmogaus teisių ir laisvių pažeidimas. Šis įstatymas apibrėžia smurtą artimoje aplinkoje, nustato smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusių asmenų teises, smurto artimoje aplinkoje prevencijos priemonių įgyvendinimą, pagalbos smurto artimoje aplinkoje atvejais teikimą, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje priemonių smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiam asmeniui įgyvendinimą, smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančio asmens teises ir

smurtautojų atsakomybę.

3. Šio įstatymo nuostatos, reglamentuojančios vaiko apsaugą nuo smurto artimoje aplinkoje, taikomos kartu su Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu.

4. Šiame įstatyme nurodyti asmens duomenys tvarkomi laikantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo. Policijos generalinis komisaras, generalinis prokuroras, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba), sveikatos priežiūros įstaigos, savivaldybių vykdomosios institucijos bei specializuotos kompleksinės pagalbos centrai pagal kompetenciją nustato taisykles, kuriomis remdamosi institucijos ar įstaigos galėtų atskleisti trečiajai šaliai iš smurtą artimoje aplinkoje patyrusio asmens gautą arba su juo susijusią informaciją, priskiriamą prie asmens duomenų.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderis** – prevencinė apsaugos priemonė, kuri skirta smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui apsaugoti ir kuria pilnametis smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo įpareigojamas laikinai išsikelti iš gyvenamosios vietos, jeigu jis gyvena kartu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu, nesilankyti šio asmens gyvenamoje vietoje, nesiartinti prie jo, nebendrauti, neieškoti ryšių su juo.

2. **Artima aplinka** – aplinka, kurią sudaro asmenys, siejami arba praeityje sieti santuokiniais, partnerystės, svainystės ar kitais artimais ryšiais, taip pat asmenys, kartu gyvenantys ir tvarkantys bendrą ūkį.

3. **Smurtas artimoje aplinkoje** – artimoje aplinkoje veikimu ar neveikimu asmeniui daromas tyčinis fizinis, psichinis, seksualinis, ekonominis ar kitas poveikis, dėl kurio asmuo patiria fizinę, turtinę ir (ar) neturtinę žalą.

4. **Smurtą artimoje aplinkoje patyręs asmuo** – asmuo, prieš kurį panaudotas smurtas artimoje aplinkoje, arba dėl smurto artimoje aplinkoje mirusio asmens šeimos narys, kuris dėl to asmens mirties patyrė fizinę, turtinę ir (ar) neturtinę žalą, taip pat vaikas, tapęs smurto artimoje aplinkoje liudininku, ir (ar) vaikas, gyvenantis artimoje aplinkoje, kurioje buvo smurtauta.

5. **Smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo** – asmuo, keliantis pagrįstą įtarimą, kad gali panaudoti smurtą artimoje aplinkoje

6. **Smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo** – asmuo, prieš kurį, pagrįstai įtariama, gali būti panaudotas smurtas artimoje aplinkoje.

7. **Specializuota kompleksinė pagalba** – pagalba smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims, kurią teikia specializuotos kompleksinės pagalbos centrai ir kuri turi būti akredituota šiame įstatyme nustatyta tvarka.

8. **Specializuotos kompleksinės pagalbos centras** – viešąsias paslaugas teikiantis juridinis asmuo, organizuojantis, koordinuojantis ir (ar) teikiantis specializuotą kompleksinę pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims.

9. Kitos šio įstatymo sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse, Lietuvos Respublikos pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims įstatyme, Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatyme, Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatyme, Lietuvos Respublikos policijos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme bei kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

3 straipsnis. Smurto artimoje aplinkoje prevencijos, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patiriantiems asmenims ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims teikimo principai

Smurto artimoje aplinkoje prevencija ir apsauga nuo smurto artimoje aplinkoje įgyvendinama, pagalba smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims (toliau – smurtą patyręs asmuo) teikiama vadovaujantis šiais principais:

1) bendradarbiavimo – vykdant smurto artimoje aplinkoje prevenciją, užtikrinant apsaugą nuo smurto artimoje aplinkoje ir teikiant pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims, svarbus asmens, šeimos, bendruomenės, nevyriausybinių organizacijų, ginančių smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens teises ir interesus, specializuotos kompleksinės pagalbos centrų, valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių vykdomųjų institucijų bendradarbiavimas bei tarpusavio pagalba;

2) dalyvavimo – smurto artimoje aplinkoje prevencijos, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo bei kiti jiems aktualūs klausimai sprendžiami kartu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ar smurtą patyrusiu asmeniu ir (ar) jo atstovais, nevyriausybėmis organizacijomis, ginančiomis smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens teises ir interesus, bei specializuotos kompleksinės pagalbos centru;

3) kompleksiškumo – smurto artimoje aplinkoje prevencija, apsauga nuo smurto artimoje aplinkoje ir pagalba smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui ar smurtą patyrusiam asmeniui organizuojama taip, kad šie asmenys galėtų gauti kuo daugiau reikalingų paslaugų ir pagalbos;

4) lygiateisiškumo – smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo turi tokias pačias teises kaip ir kiti visuomenės nariai. Pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patyrusiam asmeniui ar smurtą patyrusiam asmeniui teikėjai šių asmenų nediskriminuoja dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės ar religijos ar kitais pagrindais;

5) lyčių lygybės – turi būti atsižvelgiama į lyčių lygybės aspekto integravimą smurto artimoje aplinkoje prevencijos, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui ar smurtą patyrusiam asmeniui priemonių planavimo, mokymų su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiais asmenimis ar smurtą patyrusiais asmenimis dirbantiems asmenims, pedagogams, pareigūnams organizavimo etapuose, siekiant išvengti nepageidaujamų pasekmių;

6) prieinamumo ir individualizavimo – apsauga nuo smurto artimoje aplinkoje ir pagalba smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui ar smurtą patyrusiam asmeniui organizuojamos taip, kad jų prieinamumas būtų užtikrintas kuo arčiau šių asmenų faktinės gyvenamosios vietos, atsižvelgiant į smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens individualius ir specialiuosius poreikius (įskaitant gebėjimus, socialinę padėtį, amžių, brandumą, lytį, psichikos ir fizinės savybes, negalią, socialinę aplinką ir kitas svarbias ypatybes bei emocinius ir socialinius ryšius);

7) smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens geriausių interesų užtikrinimo, palaikant ryšius su nepilnamečiais vaikais – priimant sprendimus ar imantis bet kokių veiksmų, susijusių su pagalbos, reikalingų paslaugų smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui ar smurtą patyrusiam asmeniui teikimu bei šių asmenų įgalinimu,

pirmiausia turi būti užtikrinamas kuo mažesnis neigiamas poveikis smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui ar smurtą patyrusiam asmeniui, suteikiant jam galimybę visa apimtimi vykdyti savo teises ir pareigas nepilnamečių vaikų atžvilgiu, jeigu tai neprieštarauja geriausiems vaiko interesams;

8) konfidencialumo – institucijos ir įstaigos įpareigojamos asmens duomenis, kurie laikytini konfidencialia informacija, naudoti tik teikiant pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims, taip pat užtikrinti, kad tokie duomenys netaptų žinomi tokios teisės neturintiems asmenims, neatskleisti jų tretiesiems asmenims, išskyrus teisės aktų nustatytus atvejus, nenaudoti konfidencialios informacijos asmeniniams arba trečiųjų šalių interesams tenkinti, išskyrus atvejus, kai tokią informaciją reikalauja pateikti įgaliotos institucijos ar kiti teisę gauti šiuos duomenis turintys asmenys.

II SKYRIUS

SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PREVENCIJA, APSAUGA NUO SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE IR PAGALBA SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PAVOJŲ PATIRIANČIAM ASMENIUI AR SMURTĄ PATYRUSIAM ASMENIUI

4 straipsnis. Institucijų kompetencija smurto artimoje aplinkoje prevencijos, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui ar smurtą patyrusiam asmeniui teikimo srityse

1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija:

1) koordinuoja smurto artimoje aplinkoje prevencijos priemonių įgyvendinimą;

2) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus dėl specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims organizavimo;

3) rengia ir priima teisės aktus dėl teikiamos specializuotos kompleksinės pagalbos akreditavimo ir specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo tvarkos bei valstybės lėšų specializuotai kompleksinei pagalbai teikti poreikio nustatymo, planavimo, paskirstymo, pervedimo, naudojimo, atsiskaitymo už panaudotas lėšas;

4) skiria lėšų specializuotai kompleksinei pagalbai teikti, socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotai įstaigai sudarius sutartį su specializuotą kompleksinę pagalbą teikiančiais specializuotos kompleksinės pagalbos centrais;

- 5) analizuoja specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo procesą ir vykdo jo priežiūrą;
- 6) organizuoja visuomenės švietimo ir informavimo kampanijas, skatinančias netoleruoti smurto artimoje aplinkoje;
- 7) atlieka viešosios nuomonės tyrimus ir mokslinius tyrimus smurto artimoje aplinkoje tema;
- 8) konkurso būdu finansuoja nevyriausybinių organizacijų projektus, skirtus smurto artimoje aplinkoje prevencijai ir smurtiniam elgesiui keisti;
- 9) organizuoja bendrus ir specializuotus asmenų, dirbančių smurto artimoje aplinkoje prevencijos, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo srityje, mokymus ir kvalifikacijos tobulinimo kursus, teikia informaciją apie mokymų smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo srityje organizavimo poreikį institucijoms ir įstaigoms, kurios vykdo specializuotus mokymus, ir teikia joms pasiūlymus dėl konkrečių mokymų programų;
- 10) organizuoja statistinių duomenų apie specializuotos kompleksinės pagalbos teikėjus bei gavėjus (specializuotą kompleksinę pagalbą teikiančių juridinių asmenų skaičius, specializuotos kompleksinės pagalbos gavėjų skaičius pagal suteiktos pagalbos pobūdį, lytį, amžių, išsilavinimą, gyvenamąją vietą) rinkimą;
- 11) rengia tvarkos aprašą, pagal kurį šiame straipsnyje įvardytos institucijos teikia jai ar jos įgaliotai institucijai informaciją, kurią policijos pareigūnas turėtų pateikti smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui ar smurtą patyrusiam asmeniui ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančiam asmeniui, šią informaciją skelbia ir nuolat atnauja savo interneto svetainėje.

2. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija:

- 1) užtikrina privalomą mokymo medžiagos, parengtos atsižvelgiant į besimokančiųjų gebėjimus ir amžių, apie moterų ir vyrų lygybę, nestereotipinius lyčių vaidmenis, tarpusavio pagalbą, socialinius-emocinius gebėjimus, nesmurtinius konfliktų sprendimo būdus, teisę į asmens neliečiamybę, integravimą į ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas;
- 2) koordinuoja pedagogų kvalifikacijos tobulinimą smurto artimoje aplinkoje prevencijos, atpažinimo ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo srityje.

3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija:

- 1) koordinuoja asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims;

2) organizuoja moksliniais įrodymais ir gerąja praktika pagrįstus asmens sveikatos priežiūros specialistų, visuomenės sveikatos biurų darbuotojų (tiesiogiai dirbančių su gyventojais) mokymus apie smurto artimoje aplinkoje atpažinimą, prevenciją ir pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims.

4. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija:

1) koordinuoja apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderio (toliau – apsaugos nuo smurto orderis) instituto įgyvendinimą;

2) organizuoja statistinių duomenų apie nusikalstamas veikas, susijusias su smurtu artimoje aplinkoje, smurtą patyrusius asmenis ir smurtautojus, apsaugos nuo smurto orderio skyrimą (nurodomas asmenų skaičius pagal lytį, amžių, išsilavinimą, gyvenamąją vietą) rinkimą ir analizę.

5. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija organizuoja visuomenės teisinį švietimą apie nusikalstamas veikas, turinčias smurto artimoje aplinkoje požymių, atsakomybės už šių nusikalstamų veikų padarymą neišvengiamumą ir su šių nusikalstamų veikų padarymu susijusias teises pasekmes.

6. Lietuvos probacijos tarnyba organizuoja baudžiamojo poveikio priemonės – asmenų, kurių atžvilgiu priimtas ir įsiteisėjęs teismo sprendimas dėl šios priemonės paskyrimo, dalyvavimo smurtinį elgesį keičiančiose programose – vykdymą teisės aktų nustatyta tvarka.

7. Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos užtikrina pataisos programų, skirtų asmenims, siekiantiems atsisakyti smurtinio elgesio socialinės reabilitacijos metu, akreditavimą.

8. Policija:

1) organizuoja mokymus ir kvalifikacijos tobulinimo kursus policijos pareigūnams smurto artimoje aplinkoje prevencijos, atpažinimo ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo tema;

2) neišduoda leidimo laikyti (nešiotis) ginklus arba jį panaikina.

9. Nacionalinė teismų administracija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo bei Teisėjų mokymo organizavimo taisyklių, tvirtinamų Teisėjų tarybos, nuostatomis, pagal galimybes organizuoja mokymus ir kvalifikacijos tobulinimo kursus teisėjams smurto artimoje aplinkoje prevencijos, atpažinimo ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo temomis.

10. Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra organizuoja mokymus ir kvalifikacijos tobulinimo kursus prokurorams smurto artimoje aplinkoje prevencijos, atpažinimo ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo tema.

11. Lietuvos statistikos departamentas koordinuoja statistinių duomenų apie asmenis, patyrusius smurtą artimoje aplinkoje ir gavusius socialines bei laikino apgyvendinimo paslaugas (nurodomas asmenų skaičius pagal lytį, amžių, išsilavinimą, gyvenamąją vietą), gavimą iš institucijų, atsakingų už statistinės informacijos parengimą Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus nustatyta tvarka, taip pat iš socialinių paslaugų įstaigų, jų skelbimą ir analizę.

12. Savivaldybės vykdomoji institucija:

1) pagal kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja smurto artimoje aplinkoje prevenciją;

2) pagal kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka bendradarbiauja su nevyriausybinėmis organizacijomis, kurios rengia ir vykdo smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo programas;

3) keičiasi informacija su specializuotos kompleksinės pagalbos centrais ir kitais subjektais, teikiančiais pagalbą smurtą patyrusiems asmenims;

4) prireikus organizuoja socialinių paslaugų teikimą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims bei smurtautojams;

5) prireikus teikia laikiną apgyvendinimą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims (jei būtina, suteikia nedelsdama bet kuriuo paros metu);

6) prireikus teikia laikiną apnakvindinimą smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims, kuriems skirtas apsaugos nuo smurto orderis;

7) renka statistinius duomenis apie savivaldybės teritorijoje smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims, smurtautojams suteiktas socialines paslaugas, susijusias su smurtu artimoje aplinkoje (nurodomas suteiktų socialinių paslaugų pobūdis, gavėjų skaičius pagal lytį, amžių, išsilavinimą, gyvenamąją vietą);

8) rengia programas, kurių paskirtis – smurtaujančius asmenis mokyti nesmurtinio elgesio, siekiant pakeisti smurtinės elgsenos modelius, – ar prisideda prie jų rengimo, užtikrina šių programų prieinamumą asmenims, norintiems keisti savo elgesį savanoriškai arba įpareigotiems tai daryti teisės aktų nustatyta tvarka;

9) rengia programas specialistams, savivaldybės darbuotojams, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvairinimo tarnybos ar jos įgalioto teritorinio skyriaus darbuotojams bei kitiems darbuotojams, kurie dirba su smurtą patyrusiais asmenimis ir vykdo smurto artimoje aplinkoje prevenciją, ar prisideda prie jų rengimo.

5 straipsnis. Smurto artimoje aplinkoje prevencija ir pagalba smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims

1. Smurto artimoje aplinkoje prevencijos bei pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims priemonės ir projektai planuojami Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamose nacionalinėse plėtros programose ir valstybės biudžeto asignavimų valdytojų strateginiuose veiklos planuose. Savivaldybių institucijos šias priemones ir projektus turi numatyti savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) strateginiame veiklos planuose. Prevencijos priemonės ir projektai finansuojami iš valstybės ir savivaldybių biudžetų bei tarptautinių programų.

2. Nevyriausybinių organizacijų skatinamos įgyvendinti ir dalyvauti įgyvendinant smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo veiklas. Nevyriausybinių organizacijoms smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo veikloms vykdyti finansavimas konkurso būdu gali būti skiriamas iš Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių biudžetų.

3. Siekdamas apsaugoti asmenį nuo pakartotinio smurto artimoje aplinkoje, bauginimų, keršto ar pavojaus gyvybei ir (ar) sveikatai, policijos pareigūnas atlieka rizikos veiksnių vertinimą. Pakartotinio smurto, bauginimų, keršto ar pavojaus gyvybei ir (ar) sveikatai rizikos bei smurto recidyvo grėsmės lygio rizikos veiksnių vertinimo kriterijus nustato ir tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

6 straipsnis. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas

1. Smurto artimoje aplinkoje prevencijos, pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patiriantiems asmenims ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims teikimo ir apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje politikos įgyvendinimui koordinuoti nacionaliniu lygiu sudaroma Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir apsaugos nuo smurto taryba, veikianti prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Taryba). Taryba yra visuomeninė patariamoji institucija. Tarybą techniškai aptarnauja Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

2. Tarybą sudaro penkiolika narių: septyni valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, vienas Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovas ir septyni nevyriausybinių organizacijų atstovai. Atstovai į Tarybą deleguojami Tarybos nuostatuose nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina Tarybos nuostatus ir institucinę sudėtį. Personalinę Tarybos sudėtį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Tarybos nario kadencijos trukmė – dveji metai.

3. Taryba nagrinėja smurto artimoje aplinkoje klausimus ir teikia Lietuvos Respublikos Seimui, Lietuvos Respublikos Vyriausybei, ministerijoms, kitoms valstybės institucijoms, įstaigoms ir savivaldybių administracijoms pasiūlymus dėl apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje politikos valstybės lygiu, jos įgyvendinimo, smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims, smurtinio elgesio keitimo programų (mokymų) bei projektų, atlieka kitas Tarybos nuostatuose nustatytas funkcijas.

4. Kiekvienoje savivaldybėje sudaroma Smurto artimoje aplinkoje prevencijos, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patiriantiems asmenims ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims teikimo politikos įgyvendinimo koordinavimo komisija (toliau – Komisija). Komisijos pavyzdinius nuostatus tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Komisijos institucinę ir personalinę sudėtį tvirtina savivaldybės administracijos direktorius. Į Komisijos sudėtį turi būti įtraukti Lietuvos probacijos tarnybos, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos, policijos, Lietuvos Respublikos prokuratūros, savivaldybės administracijos, specializuotos kompleksinės pagalbos centro, veikiančio savivaldybės teritorijoje, atstovai. Savivaldybės administracijos direktorius, tvirtindamas Komisijos institucinę sudėtį, turi teisę įtraukti ir kitų subjektų atstovus. Į Komisiją deleguotų nevyriausybinių organizacijų atstovų ir socialinių partnerių turi būti ne mažiau kaip 30 procentų Komisijos narių.

5. Komisija nagrinėja smurto artimoje aplinkoje klausimus ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms teikia pasiūlymus dėl apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje politikos įgyvendinimo, smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo smurtą artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims, smurtinio elgesio keitimo programų (mokymų) bei projektų, atlieka kitas Komisijos nuostatuose nustatytas funkcijas.

III SKYRIUS

SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PAVOJŲ PATIRIANČIO ASMENS APSAUGA

7 straipsnis. Apsaugos nuo smurto orderio skyrimas

1. Siekiant nuo smurto apsaugoti smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantį asmenį, jei yra duomenų apie galimai panaudotą smurtą artimoje aplinkoje arba jei yra pagrįstų duomenų, kad toks smurtas gali būti netrukus panaudotas, tačiau tų duomenų nepakanka ikiteisminiam tyrimui pradėti, smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančiam asmeniui gali būti skiriamas apsaugos nuo smurto orderis.

2. Apsaugos nuo smurto orderį ne ilgiau nei 72 valandoms skiria policijos pareigūnas, jei jis gauna pranešimą apie galimą smurtą artimoje aplinkoje arba jei smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo pats atvyksta į policijos įstaigą ir praneša, kad prieš jį gali būti panaudotas smurtas artimoje aplinkoje, ir jei galimo įvykio vietoje nustatoma smurto artimoje aplinkoje pavojaus rizika. Policijos pareigūnas sprendimą priima nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 12 valandų nuo pranešimo apie galimą smurtą artimoje aplinkoje gavimo.

3. Priimdamas sprendimą skirti apsaugos nuo smurto orderį, policijos pareigūnas turi atsižvelgti į smurto artimoje aplinkoje pavojaus riziką. Smurto artimoje aplinkoje pavojaus rizikos vertinimo kriterijus nustato vidaus reikalų ministras.

4. Skyrus apsaugos nuo smurto orderį, smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo 72 valandoms nuo apsaugos nuo smurto orderio skyrimo momento įpareigojamas:

1) laikinai išsikelti iš gyvenamosios vietos, jeigu jis gyvena su smurto artimoje aplinkoje pavojų patyrusių asmeniu, nesvarbu, kam nuosavybės teisė priklauso būstas;

2) nesilankyti smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens gyvenamojoje vietoje, nesvarbu, ar smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo gyvena ar negyvena joje kartu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu;

3) nesiartinti apsaugos nuo smurto orderyje nustatytu atstumu prie smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ir kartu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu gyvenančių asmenų ir (ar) vaikų, kurie gyvena aplinkoje, kurioje buvo sukeltas pavojus;

4) nebendrauti, niešškoti ryšių su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu.

5. Policijos pareigūnas apie skirtą apsaugos nuo smurto orderį nedelsdamas raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis informuoja:

1) smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantį asmenį apie jam taikomus įpareigojimus, jų vykdymo trukmę, galimą atsakomybę už taikomų įpareigojimų nevykdymą, sprendimo skirti apsaugos nuo smurto orderį apskundimo tvarką, artimiausias įstaigas, kuriose teikiamos nakvynės paslaugos, taip pat apie galimybes lankyti smurtinio elgesio keitimo programą (mokymus) (nurodo įstaigų ar nevyriausybinų organizacijų pavadinimus, veiklos adresus, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus);

2) smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantį asmenį apie apsaugos nuo smurto orderio skyrimo faktą, taikomus įpareigojimus, jų vykdymo trukmę;

3) Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą ar jos įgaliotą teritorinį skyrių, jeigu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu gyvena vaikas arba vaikas yra tapęs smurto artimoje aplinkoje liudininku ar gyvena aplinkoje, kurioje buvo smurtauta (praneša apie apsaugos nuo smurto orderio skyrimo faktą, taikomus įpareigojimus, jų vykdymo trukmę,

nurodydamas vaiko vardą, pavardę, gimimo datą, vaiko buvimo vietos adresą, įvykio aplinkybes, jei jos tuo metu žinomos);

4) specializuotos kompleksinės pagalbos centrą, kuris susisieks su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ir jam pasiūlo specializuotą kompleksinę pagalbą, jei yra šio asmens sutikimas.

6. Policijos pareigūnas apie apsaugos nuo smurto orderio neskyrimą nedelsdamas raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis informuoja:

1) smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantį asmenį – apie apsaugos nuo smurto orderio apskundimo tvarką, apie artimiausias įstaigas, kuriose teikiamos nakvynės paslaugos, apie galimybes lankyti smurtinio elgesio keitimo programą (mokymus) (nurodo įstaigų ar nevyriausybinių organizacijų pavadinimus, veiklos vykdymo adresus, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus);

2) smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantį asmenį – apie apsaugos nuo smurto orderio neskyrimo faktą ir jo apskundimo tvarką, apie artimiausias įstaigas, kuriose teikiamos apgyvendinimo paslaugos (nurodo įstaigų ar nevyriausybinių organizacijų pavadinimus, veiklos vykdymo adresus, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus);

3) Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą ar jos įgaliotą teritorinį skyrių – apie apsaugos nuo smurto orderio neskyrimo faktą, jeigu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu gyvena vaikas arba vaikas yra tapęs smurto artimoje aplinkoje liudininku ar gyvena aplinkoje, kurioje buvo smurtauta;

4) specializuotos kompleksinės pagalbos centrą, kuris susisieks su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ir jam pasiūlo specializuotą kompleksinę pagalbą, jei yra šio asmens sutikimas.

7. Jei smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančiam asmeniui taikomas įpareigojimas laikinai išsikelti iš gyvenamosios vietos, jeigu jis gyvena kartu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu, policijos pareigūnai nedelsdami užtikrina smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančio asmens išsikėlimą. Smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančio asmens iškeldinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

8. Jei apsaugos nuo smurto orderį reikia skirti ilgesniam terminui, nei nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančio asmens atžvilgiu nepradedamas ikiteisminis tyrimas, apsaugos nuo smurto orderį skyręs policijos pareigūnas ne vėliau nei per 48 valandas nuo apsaugos nuo smurto orderio skyrimo dienos turi kreiptis į apylinkės teismą dėl apsaugos nuo smurto orderio pratęsimo, apie tai elektroninių ryšių priemonėmis ar raštu nedelsdamas, bet ne

vėliau kaip per 24 valandas, informuodamas smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantį asmenį ir smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantį asmenį.

9. Apylinkės teismas ne vėliau kaip per 24 valandas nuo policijos pareigūno kreipimosi dėl apsaugos nuo smurto orderio pratęsimo gavimo dienos žodinio proceso tvarka priima sprendimą pratęsti apsaugos nuo smurto orderį smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančiam asmeniui (nurodo jo trukmę, sąlygas, įpareigojimus) ar sprendimą jo nepratęsti. Apylinkės teismas policijos pareigūno sprendimą skirti apsaugos nuo smurto orderį 72 valandoms gali pratęsti iki 12 kalendorinių dienų. Jei apylinkės teismas nepratęsia apsaugos nuo smurto orderio trukmės, apsaugos nuo smurto orderis nustoja galioti, nors ir nėra pasibaigęs šio straipsnio 2 dalyje nurodytas apsaugos nuo smurto orderio terminas.

10. Apylinkės teismas apie priimtą sprendimą elektroninių ryšių priemonėmis ar raštu nedelsdamas informuoja policiją, asmenį, kuriam buvo skirtas apsaugos nuo smurto orderis, smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantį asmenį, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą, jeigu smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo yra vaikas ir (ar) jeigu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu gyvena vaikas arba vaikas yra tapęs smurto artimoje aplinkoje liudininku ar gyvena aplinkoje, kurioje buvo smurtauta, specializuotos kompleksinės pagalbos centrą, jeigu smurtą artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo bendradarbiauja su šiuo centru.

11. Policijos pareigūnai kontroliuoja, kaip vykdomas apsaugos nuo smurto orderis. Apsaugos nuo smurto orderio vykdymo kontrolės tvarką nustato Lietuvos policijos generalinis komisaras.

12. Jei subjektai, dalyvaujantys vykdant smurto artimoje aplinkoje prevenciją, užtikrinant apsaugą nuo smurto artimoje aplinkoje ir teikiant pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims, turi duomenų, kad smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo, kuriam skirtas apsaugos nuo smurto orderis, nesilaiko nustatytų įpareigojimų, jie apie tai praneša policijai.

13. Jei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius turi duomenų, kad asmuo, kuriam paskirtas apsaugos nuo smurto orderis, nesilaiko nustatytų įpareigojimų, jie nedelsdami apie tai informuoja policiją ir, esant smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmenims sutikimui, specializuotos kompleksinės pagalbos centrą.

14. Apsaugos nuo smurto orderis nustoja galioti, kai pradedamas ikiteisminis tyrimas dėl smurto artimoje aplinkoje ir paskiriamas suėmimas arba smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo įpareigojamas gyventi skyrium nuo smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ir (ar) nesiartinti prie jo arčiau nei nustatyta.

15. Smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo, pažeidęs apsaugos nuo smurto orderiu nustatytus įpareigojimus, atsako Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse nustatyta tvarka.

8 straipsnis. Sprendimo skirti apsaugos nuo smurto orderį apskundimas

1. Smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo ir (ar) smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo policijos pareigūno sprendimą skirti (atsisakyti skirti) apsaugos nuo smurto orderį per 1 darbo dieną nuo apsaugos nuo smurto orderio skyrimo (atsisakymo skirti) dienos gali skųsti policijos įstaigos, kurioje policijos pareigūnas tarnauja, vadovui.

2. Sprendimo dėl apsaugos nuo smurto orderio apskundimas jo vykdymo nesustabdo.

3. Dėl gauto skundo dėl sprendimo skirti (atsisakyti skirti) apsaugos nuo smurto orderį per 24 valandas gali būti priimami tokie sprendimai:

1) patenkinti skundą ir panaikinti apsaugos nuo smurto orderį, jeigu apsaugos nuo smurto orderis buvo skirtas;

2) patenkinti skundą ir skirti apsaugos nuo smurto orderį, apsaugos nuo smurto orderis nebuvo skirtas;

3) nesutikti su skundu ir palikti sprendimą dėl apsaugos nuo smurto orderio skyrimo (atsisakymo skirti) galioti.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatyti sprendimai gali būti skundžiami apylinkės teismui per 24 valandas nuo jų įteikimo momento.

5. Šiame straipsnyje nurodyti skundai, pateikti apylinkės teismui, nagrinėjami Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka. Skundas apylinkės teisme rašytinio proceso tvarka turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 2 dienas nuo jo gavimo dienos ir apie priimtą nutartį elektroninių ryšių priemonėmis ar raštu turi būti informuotas skundą pateikęs asmuo ir kiti suinteresuoti subjektai. Apylinkės teismo nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

IV SKYRIUS

SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PAVOJŲ PATIRIANČIŲ ASMENŲ AR SMURTĄ PATYRUSIŲ ASMENŲ APSAUGOS NUO SMURTO IR PAGALBOS JIEMS ORGANIZAVIMAS BEI VALDYMAS

9 straipsnis. Teisėsaugos pareigūnų funkcijos organizuojant smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ar smurtą patyrusių asmenų apsaugą ir pagalbą

1. Gavę pranešimą apie smurtą artimoje aplinkoje, policijos pareigūnai, atvykę į įvykio vietą arba patys būdami to įvykio liudininkai, Lietuvos policijos generalinio komisaro nustatyta tvarka užfiksuoja smurto artimoje aplinkoje įvykį ir, nustatę nusikalstamos veikos požymius, pradeda ikiteisminį tyrimą, imasi priemonių, kad jis kuo greičiau būtų atliktas, ir užtikrinta smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens apsauga. Smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo neprivalo teikti skundo.

2. Jei smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo kreipiasi į prokurorą dėl galimo smurto artimoje aplinkoje, skundas dėl galimai įvykdytos nusikalstamos veikos nagrinėjamas Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse nustatyta tvarka.

3. Policijos pareigūnai ir prokuroras organizuoja informacijos apie pagalbos teikimą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims perdavimą specializuotos kompleksinės pagalbos centrui šio įstatymo 11 straipsnyje nustatyta tvarka.

4. Jei, vykdant apsaugos nuo smurto orderį, be priežiūros lieka vaikas, policijos pareigūnai nedelsdami apie tai telefoninio ryšio priemonėmis praneša Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai ar jos įgaliotam teritoriniam skyriui (nurodo vaiko vardą, pavardę, gimimo datą, vaiko buvimo vietos adresą, įvykio aplinkybes, jei jos tuo metu žinomos).

5. Jei, vykdant apsaugos nuo smurto orderį, be priežiūros lieka asmuo, kuriam reikalingos socialinės ar sveikatos priežiūros paslaugos, policijos pareigūnai nedelsdami elektroninių ryšių ar kitomis priemonėmis informuoja giminaitį, galintį pasirūpinti šiuo asmeniu, o jei jo nėra, – socialinių paslaugų įstaigą ir (ar) sveikatos priežiūros įstaigą, kurios gali suteikti pagalbą bet kuriuo paros metu, nurodydami (jeigu tuo metu žinoma) asmens vardą, pavardę, buvimo vietos adresą ir gimimo datą. Savivaldybės administracijos direktorius tvirtina Socialinių paslaugų teikėjų, teikiančių paslaugas smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims ir organizuojančių smurtinio elgesio keitimo programas (mokymus), sąrašą, kuriame nurodomi socialinių paslaugų įstaigų bei sveikatos priežiūros įstaigų duomenys (juridinių asmenų pavadinimai, telefono ryšio numeriai, elektroninio pašto adresai, teikiamų paslaugų pobūdis).

6. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras, skyręs kardomąją priemonę arba inicijavęs jos skyrimą, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą dieną, elektroninių ryšių priemonėmis ar raštu apie priimtus sprendimus informuoja smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantį asmenį ar smurtą patyrusį asmenį ir (ar) vaiko atstovą pagal įstatymą (jei smurtą artimoje aplinkoje patiria vaikas) apie šios priemonės skyrimą, pakeitimą arba panaikinimą (nurodo priemonės pavadinimą, jos skyrimo datą ir galiojimo laikotarpį).

10 straipsnis. Pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims valdymas

1. Pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims valdymas apima pagalbos šiems asmenims priemonių planavimą, administravimą, organizavimą, atsakomybės jas įgyvendinant paskirstymą ir jų finansavimo užtikrinimą bei įgyvendinimo stebėseną.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina nacionalines plėtros programas, kurias įgyvendinant vykdomos smurto artimoje aplinkoje prevencijos, pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims ir apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje priemonės, ir skiria lėšų joms finansuoti.

3. Pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje teikia specializuotos kompleksinės pagalbos centrai, taip užtikrindami pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims prieinamumą visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, jos kokybę, koordinavimą.

11 straipsnis. Pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims organizavimas

1. Policijos pareigūnai, atvykę į įvykio vietą, informuoja smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantį asmenį ar smurtą patyrusį asmenį apie galimybę gauti pagalbą specializuotos kompleksinės pagalbos centre, pateikia jam emocinės pagalbos tarnybos telefono ryšio numerį, specializuotos kompleksinės pagalbos centro kontaktinę informaciją (telefono ryšio numerį ir el. pašto adresą) ir rašytinę informaciją apie teikiamos specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims pobūdį.

2. Esant smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens sutikimui, policijos pareigūnai nedelsdami, bet ne vėliau kaip per 24 valandas, apie gautą pranešimą dėl smurto artimoje aplinkoje elektroninių ryšių priemonėmis praneša specializuotos kompleksinės pagalbos centrui. Specializuotos kompleksinės pagalbos centrui jie pateikia būtiniausius smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens kontaktinius duomenis: pažeidimo identifikacinį kodą (ROIK), įvykio datą, įvykio vietos adresą, smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens vardą ir pavardę, telefono ryšio numerį. Pranešimus specializuotos kompleksinės pagalbos centrui policijos pareigūnai perduoda, nesvarbu, ar pradedamas, ar nepradedamas ikiteisminis tyrimas. Šios nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo kreipiasi į prokurorą.

3. Asmens sveikatos priežiūros įstaiga, į kurią kreipėsi smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo, privalo konfidencialiai nedelsdama atlikti smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens sveikatos patikrinimą, suteikti reikalingas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, medicininiuose dokumentuose išsamiai aprašyti sužalojimus ir informuoti jį apie galimybę kreiptis į specializuotos kompleksinės pagalbos centrą (pateikti jam specializuotos kompleksinės pagalbos centro ir emocinės pagalbos tarnybos telefono ryšio numerius ir rašytinę informaciją apie teikiamos specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims pobūdį). Esant smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens sutikimui, asmens sveikatos priežiūros įstaiga specializuotos kompleksinės pagalbos centrui privalo pateikti būtiniausius kontaktinius duomenis, kad jis galėtų susisiekti su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ar smurtą patyrusiu asmeniu (nurodyti vardą, pavardę, telefono ryšio numerį ar kt.).

4. Socialinių paslaugų centrai, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, švietimo įstaigos, į kurias kreipėsi smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis ar smurtą patyręs asmuo ir (ar) sužinojo apie smurtą artimoje aplinkoje, esant smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens sutikimui, privalo informuoti specializuotos kompleksinės pagalbos centrą apie smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantį asmenį ar smurtą patyrusį asmenį ir pateikti būtiniausius kontaktinius jo duomenis (nurodyti vardą, pavardę, telefono ryšio numerį). Jeigu smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo yra nepilnametis, reikia jo atstovo pagal įstatymą sutikimo.

5. Policijos pareigūnas arba prokuroras Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nustatyta tvarka nedelsdamas informuoja Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą ar jos įgaliotą teritorinį skyrį apie gautą pranešimą dėl smurto artimoje aplinkoje, jeigu smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo yra vaikas (vaikas, prieš kurį panaudotas smurtas; vaikas, tapęs smurto artimoje aplinkoje liudininku, ar vaikas, gyvenantis aplinkoje, kurioje buvo smurtauta) arba smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo ar smurtautojas yra nepilnametis (nurodo vardą, pavardę, gimimo datą, vaiko buvimo vietos adresą, įvykio aplinkybes, jei jos tuo metu žinomos).

12 straipsnis. Specializuotos kompleksinės pagalbos organizavimas ir teikimas

1. Specializuotos kompleksinės pagalbos centrai teikia specializuotą kompleksinę pagalbą, tarpininkauja ir bendradarbiauja su kitomis pagalbą teikiančiomis institucijomis. Dėl smurto

artimoje aplinkoje mirusio asmens šeimos nariai turi teisę gauti specializuotą kompleksinę pagalbą pagal poreikius.

2. Specializuotos kompleksinės pagalbos centras, iš policijos pareigūnų, prokuroro arba sveikatos priežiūros įstaigų gavęs šio įstatymo 11 straipsnio 2 arba 3 dalyje nustatytais atvejais nurodytus būtiniausius duomenis susisiekti su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ar smurtą patyrusiu asmeniu, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, susisiečia su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ar smurtą patyrusiu asmeniu ir jam pasiūlo specializuotą kompleksinę pagalbą. Jei specializuotos kompleksinės pagalbos centrui trūksta duomenų susisiekti su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ar smurtą patyrusiu asmeniu, jis turi teisę kreiptis į subjektą, pateikęs informaciją specializuotam kompleksinės pagalbos centrui, dėl duomenų (smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens vardo ir pavardės, telefono ryšio numerio ar kitų žinomų kontaktinių duomenų) patikslinimo ar pateikimo.

3. Specializuotos kompleksinės pagalbos centrai organizuoja ir teikia pagalbą visoje Lietuvos Respublikoje, atsižvelgdami į smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens individualius poreikius.

4. Specializuotos kompleksinės pagalbos centras atlieka šias funkcijas:

1) įvertina smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens poreikius, atsiradusius dėl smurto artimoje aplinkoje, kartu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ar smurtą patyrusiu asmeniu sudaro pagalbos priemonių planą ir organizuoja specializuotos kompleksinės pagalbos teikimą;

2) informuoja, konsultuoja ir (ar) tarpininkauja sprendžiant su smurtu artimoje aplinkoje susijusius klausimus;

3) suteikia specializuotą psichologinę ir (ar) teisinę pagalbą;

4) teikia informaciją apie smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens teises ir institucijas, kurios jas gali užtikrinti, o jei smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo yra vaikas arba vaikas, tapęs smurto artimoje aplinkoje liudininku ar gyvenantis aplinkoje, kurioje buvo smurtauta, – apie Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą, nurodydamas juridinio asmens pavadinimą, veiklos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;

5) jei smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo yra vaikas ir jis pats, jo tėvai ar kiti atstovai pagal įstatymą kreipiasi tiesiogiai į specializuotos kompleksinės pagalbos centrą, šis nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną po kreipimosi dienos, raštu arba elektroninių ryšių priemonėmis praneša apie galimą vaiko teisių pažeidimą (nurodomas smurto

artimoje aplinkoje pavojų patiriančio ar smurtą patyrusio vaiko vardas, pavardė, gimimo data, vaiko buvimo vietos adresas, jei tuo metu žinoma, trumpas įvykio apibūdinimas) policijai ir Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai ar jos įgaliotam teritoriniam skyriui;

6) informuoja apie įstaigas ir organizacijas, teikiančias socialines paslaugas, nurodydamas juridinio asmens pavadinimą, teikiamų paslaugų pobūdį, veiklos adresą, telefono numerį, elektroninio pašto adresą;

7) tarpininkauja suteikiant smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui ar smurtą patyrusiam asmeniui, kuriam reikia saugios vietos, laikiną apgyvendinimą (laikino apgyvendinimo paslauga, jei būtina, suteikiama nedelsiant bet kuriuo paros metu);

8) informuoja apie sveikatos priežiūros įstaigų teikiamas paslaugas;

9) smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens prašymu organizuoja jo palydėjimą į kitas įstaigas ir (ar) organizacijas;

10) informuoja smurtą patyrusį asmenį, tiesiogiai besikreipiantį į specializuotos kompleksinės pagalbos centrą, apie galimybę pateikti kompetentingai institucijai skundą dėl smurto artimoje aplinkoje, nuo kurio jis nukentėjo, nurodo kompetentingos institucijos pavadinimą, veiklos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;

11) teikia informaciją smurtą artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui ar smurtą patyrusiam asmeniui, tiesiogiai besikreipiančiam į specializuotos kompleksinės pagalbos centrą, apie ikiteisminio tyrimo įstaigą, prokuratūrą ar teismą (nurodomas juridinio asmens pavadinimas, veiklos adresas, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas), į kuriuos gali kreiptis smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo dėl nusikalstamos veikos ir (ar) kitų su baudžiamuoju procesu susijusių klausimų;

12) teikia pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui ar smurtą patyrusiam asmeniui, siekiančiam įsitraukti į darbo rinką;

13) smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens prašymu rengia informaciją policijai bei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai ir (ar) kitoms suinteresuotoms institucijoms apie specializuotos kompleksinės pagalbos teikimą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui ar smurtą patyrusiam asmeniui, nurodydamas asmens vardą, pavardę, gimimo datą, suteiktas paslaugas ir jų suteikimo datą;

14) keičiasi informacija su Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotais teritoriniais skyriais, socialinių paslaugų įstaigomis apie specializuotos kompleksinės pagalbos teikimą ir (ar) kitos pagalbos teikimą ar inicijavimą, jeigu kartu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ar smurtą patyrusiu asmeniu gyvena vaikas ir (ar) artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo yra vaikas.

5. Smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka suteikiama galimybė gauti nemokamą emocinę paramą telefono ryšiu visą parą. Šie telefoniniai pokalbiai apmokami iš valstybės biudžeto.

6. Smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens prašymu į specializuotos kompleksinės pagalbos centrą dėl specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo gali kreiptis ir kiti asmenys, kurie, smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui ar smurtą patyrusiam asmeniui sutikus dėl pagalbos teikimo, specializuotos kompleksinės pagalbos centrui nurodo smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens vardą ar (ir) pavardę, telefono ryšio numerį ar kitus žinomus kontaktinius duomenis.

13 straipsnis. Specializuotos kompleksinės pagalbos centrų teikiamos specializuotos kompleksinės pagalbos akreditavimas

1. Specializuotos kompleksinės pagalbos centrų teikiamos specializuotos kompleksinės pagalbos akreditavimo tikslas – užtikrinti kokybiškos, prieinamos ir efektyvios pagalbos smurto artimoje aplinkoje patiriančiam asmeniui ar smurtą patyrusiam asmeniui teikimą, atsižvelgiant į individualius jų poreikius ir asmenines savybes.

2. Specializuotą kompleksinę pagalbą akredituoja socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

3. Šiame įstatyme numatyta specializuota kompleksinė pagalba gali būti finansuojama Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis.

4. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga informaciją apie specializuotą kompleksinę pagalbą teikiančius specializuotos kompleksinės pagalbos centrus skelbia savo interneto svetainėje, nurodydama specializuotos kompleksinės pagalbos centrų pavadinimus, kodus, veiklos adresus, telefono ryšio numerius ir elektroninio pašto adresus.

14 straipsnis. Teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą suteikimas, sustabdymas, atnaujinimas ar panaikinimas

1. Teisė teikti specializuotą kompleksinę pagalbą gali būti suteikiama Lietuvoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje įsisteigusiam juridiniam asmeniui ar kitai organizacijai, jų padaliniui, pageidaujantiems teikti specializuotą kompleksinę pagalbą (toliau – įstaiga, pageidaujanti teikti specializuotą kompleksinę pagalbą) ir atitinkantiems šiuos reikalavimus:

1) turi patalpas, pritaikytas neįgaliųjų poreikiams, arba užtikrina specializuotos kompleksinės pagalbos teikimą jiems tinkamu būdu, patalpose yra įrengta uždara patalpa, kurioje besikreipiantis asmuo gali gauti specializuotą kompleksinę pagalbą;

2) užtikrina galimybes teikti smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenimis ar smurtą patyrusiems asmenimis nuotolines konsultacijas (telefonu, elektroniniu paštu ir (ar) kitomis elektroninių ryšių priemonėmis), šiam tikslui turi mobiliojo ryšio priemones, kompiuterinę bei programinę įrangą bei šiomis priemonėmis ir įranga mokantį dirbti personalą;

3) darbuotojai, kurie dirbs tiesiogiai su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiais asmenimis ar smurtą patyrusiais asmenimis, turi aukštąjį socialinių mokslų studijų srities išsilavinimą arba ne mažesnę nei 3 metų darbo, teikiant specializuotą kompleksinę pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenimis ar smurtą patyrusiems asmenims, patirtį bei darbo žmogaus teisių ir (ar) lygių galimybių srityje patirties.

4) užtikrina, kad bus atliktos visos šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nurodytos funkcijos, šiam tikslui turi patvirtintus teikiamos specializuotos kompleksinės pagalbos aprašymus, kuriuose nurodyti kiekvienai pagalbai teikti turimi žmogiškieji ir materialieji ištekliai.

2. Pageidaujantis teikti specializuotą kompleksinę pagalbą specializuotos kompleksinės pagalbos centras socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotai įstaigai pateikia socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytos formos rašytinį prašymą teikti specializuotą kompleksinę pagalbą. Kartu su šiuo prašymu turi būti pateikti atitiktį šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems reikalavimams pagrindžiantys dokumentai ar patvirtintos jų kopijos.

3. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų po prašymo teikti specializuotą kompleksinę pagalbą gavimo dienos įvertina, ar pageidaujantis teikti specializuotą kompleksinę pagalbą specializuotos kompleksinės pagalbos centras atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus, ir socialinės apsaugos ir darbo ministro įgalios įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo priima sprendimą dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą suteikimo.

4. Sprendimas dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą suteikimo galioja 3 metus nuo jo priėmimo dienos, jeigu teisė teikti specializuotą kompleksinę pagalbą nebuvo panaikinta.

5. Teisė teikti specializuotą kompleksinę pagalbą gali būti laikinai sustabdyta ne ilgiau kaip 6 mėnesiams šiais atvejais:

- 1) gavus specializuotos kompleksinės pagalbos centro rašytinį prašymą;
- 2) socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotai įstaigai nustačius specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo pažeidimą (-us) ar neatitiktį šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams.

6. Teisė teikti specializuotą kompleksinę pagalbą panaikinama šiais atvejais:

- 1) gavus specializuotos kompleksinės pagalbos centro rašytinį prašymą;
- 2) pasibaigus specializuotos kompleksinės pagalbos centro, kaip juridinio asmens, veiklai;
- 3) pasibaigus teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą galiojimo terminui;
- 4) specializuotos kompleksinės pagalbos centrui per socialinės apsaugos ir darbo ministro

įgaliotos įstaigos nustatytą terminą nepašalinus specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo pažeidimo (-ų) ar neatitikties šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams.

7. Pašalinus šio straipsnio 5 dalies 2 punkte nustatytus specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo pažeidimus ar neatitiktį nustatytiems reikalavimams, teisė teikti specializuotą kompleksinę pagalbą atnaujinama ir ja galima naudotis iki šio straipsnio 4 dalyje nurodyto sprendimo galiojimo termino pabaigos.

8. Sprendimus dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą suteikimo, sustabdymo, atnaujinimo ar panaikinimo priima socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotos įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo ir apie priimtą sprendimą raštu informuoja pageidaujančią teikti akredituotą pagalbą įstaigą (jei priimamas sprendimas nesuteikti teisės teikti akredituotą pagalbą, nurodomos tokio sprendimo priežastys).

9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodyti socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotos įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo ir (arba) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE SUBJEKTŲ TEISĖS

15 straipsnis. Smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio ir smurtą patyrusio asmens teisės

1. Smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis ir smurtą patyręs asmuo turi teisę:

1) gauti iš policijos pareigūno, specializuotos kompleksinės pagalbos centro ir sveikatos priežiūros įstaigos, prokuroro, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos ar jos įgaliotų teritorinių skyrių, socialinių paslaugų įstaigų informaciją apie įstaigas, teikiančias pagalbą smurtą patyrusiems asmenims (įstaigų pavadinimus, veiklos adresus, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus) ir teikiamos pagalbos pobūdį;

2) gauti iš policijos pareigūno informaciją apie skirtą apsaugos nuo smurto orderį (jo taikymo pradžią, pabaigą, įpareigojimus smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančiam asmeniui) ar apie sprendimą neskirti apsaugos nuo smurto orderio ir tokio sprendimo apskundimo tvarką;

3) gauti informaciją apie smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančio asmens sulaikymą ir apie jam taikomas ar baigiamas taikyti kardomąsias priemones, užtikrinančias smurtą patyrusio asmens saugumą (sulaikymo datą ir kardomųjų priemonių laikotarpius);

4) gauti specializuotą kompleksinę pagalbą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytos teisės galioja ir tada, kai smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo nesikreipė į policijos pareigūnus ar prokurorą dėl smurto artimoje aplinkoje.

16 straipsnis. Smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančio asmens teisės

Smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo turi teisę:

1) gauti iš policijos pareigūno informaciją apie sprendimą skirti apsaugos nuo smurto orderį (jo taikymo pradžią, pabaigą, taikomus įpareigojimus);

2) gauti iš policijos pareigūno informaciją apie įstaigas, teikiančias nakvynės paslaugas, kai taikomas įpareigojimas išsikelti iš gyvenamosios vietos (įstaigų pavadinimus, veiklos adresus, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus);

3) gauti iš policijos pareigūno informaciją apie galimybes lankyti smurtinio elgesio keitimo programą (mokymus) (įstaigų ar nevyriausybinų organizacijų pavadinimus, veiklos adresus, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus);

4) teikti paaiškinimus, susijusius su smurtu artimoje aplinkoje;

5) kreiptis ir gauti paslaugas šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

6) skusti policijos pareigūno sprendimą skirti apsaugos nuo smurto orderį šio įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka;

7) gauti laikiną apnakvindinimą, kai skirtas apsaugos nuo smurto orderis, jeigu kitų galimybių, kur laikinai nakvoti, neturi.

VI SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ UŽ SMURTĄ ARTIMOJE APLINKOJE

17 straipsnis. Atsakomybė už smurtą artimoje aplinkoje

1. Smurtas artimoje aplinkoje užtraukia Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytą baudžiamąją atsakomybę ir (ar) ar kitą įstatymų numatytą atsakomybę.

2. Smurtautojas, padaręs žalą žmogaus sveikatai, turtui, aplinkai, taip pat neturtinę žalą, privalo ją atlyginti smurtą patyrusiam asmeniui teisės aktų nustatyta tvarka.

18 straipsnis. Atsakomybė už melagingą pranešimą ir Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo pažeidimą

Asmuo, melagingai pranešęs apie smurtą artimoje aplinkoje, piktnaudžiavęs smurtą patyrusio asmens teisėmis, nesilaikęs apsaugos nuo smurto orderiu nustatytų įsipareigojimų, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2023 m. sausio 1 d. išskyrus šio straipsnio 2 dalį.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įgaliotos institucijos, socialinės apsaugos ir darbo ministras, vidaus reikalų ministras, generalinis prokuroras, policijos generalinis komisaras, savivaldybių administracijos direktoriai iki 2022 m. rugsėjo 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas